

Tegemoetkoming in de schade bij ruiming

Proces

In de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren is vastgelegd dat voordat de dieren gedood worden de waarde van de dieren moet worden vastgesteld. Onafhankelijke taxateurs die door LNV worden ingehuurd gaan voor dat de dieren gedood worden naar het bedrijf om de waarde vast te stellen. Dit doen ze op basis van een zogenoemde waardetabel die door WUR is opgesteld. De systematiek van waardetabellen is een beproefde systematiek die ook in andere sectoren wordt toegepast. Op basis van de waarde van een pels worden er waarden weergegeven voor de levende nertsen op verschillende momenten in het jaar. Waarbij de waarde vlak voor dat de dieren gepelsd worden het hoogste is. De waardetabel is een hulpmiddel voor de taxateur en zorgt er voor dat er uniformiteit is in de waardebepalingen voorafgaand aan ruiming. Op basis van de waardebepaling door de taxateur krijgt de nertsenhouder een bepaald bedrag uitgekeerd uit het diergezondheidsfonds als tegemoetkoming in de schade.

- ➔ Er kan niet begonnen kan worden met ruimen als er geen waardetabel is aangezien de wet bepaalt dat eerst de waarde vastgesteld moet worden.
- ➔ WUR kan vanavond (zaterdag) een concept van de waardetabel aanleveren die met de sector besproken kan worden. Afstemming met de sector is van belang om draagvlak voor de waardebepaling te krijgen. WUR is bereid om de tabel en systematiek toe te lichten.

Waardetabel en marktwaarde

Om tegemoetkoming in schade bij ruiming aan de regels voor staatssteun te laten voldoen is het van belang dat de marktwaarde van voor het besluit tot ruimen wordt gehanteerd. In het geval van nertsen gaat het om de marktwaarde van nertsenspels.

WUR gaat in de waardetabel uit van de laatste volgens WUR systematiek onderbouwde marktwaarde van 20,- euro. Deze ligt volgens WUR overigens onder de kostprijs van een pels (33,- euro). Deze waarde is gebaseerd op de waarde van de pelsen eind 2019. WUR geeft aan dat het niet mogelijk is om tot een recentere volgens hun systematiek onderbouwde marktwaarde te komen. Nertsenspels worden verkocht op veilingen in andere landen. Het gaat om pelsen van verschillende kwaliteiten. Op basis van informatie van NFE is momenteel 5% van de pelsen die eind 2019 gepelsd zijn geveild. WUR heeft geen informatie over de waarden van die beperkte hoeveelheid verkochte pelsen. WUR geeft aan dat het erg lastig is om daar achter te komen en dat als dat al lukt dit niet op zeer korte termijn mogelijk is. En als er informatie beschikbaar zou zijn dat het lastig zal zijn daar een onderbouwde en betrouwbare marktwaarde aan te koppelen. Op een website van een bontveiling in (10)(2a) is wel te vinden dat er in april nog pelsen geveild zijn die gemiddeld (10)(2b) euro opbrachten. WUR stelt voor om als maximale waarde voor een nerts 16,25 euro te nemen aangezien aan het afhalen van de pels kosten zitten van 3,75. Deze kosten worden bij ruiming niet gemaakt. Voor de waarde van pups zijn verschillende mogelijkheden, dit neemt WUR ook in de waardetabel mee.

Het advies van WUR om uit te gaan van de 20,- euro marktwaarde voor de pels komt voort uit het feit dat er geen andere onderbouwde marktwaarde beschikbaar is. Op dit moment ligt de markt voor pelsen stil en zou je kunnen zeggen dat de marktwaarde op dit moment (10)(2b) euro is. Geen tegemoetkoming in de schade uitkeren is echter moeilijk te onderbouwen. Dat zal er waarschijnlijk voor zorgen dat de houder niet mee zal werken aan de ruiming. Bedrijfseconomisch is het misschien wel aantrekkelijker de nertsen uit te laten zien en de huiden op te slaan en te veilen op een later moment.

Een optie is een bedrag te kiezen tussen de (10)(2b) en (10)(2b) euro op basis van de aanname dat de huidige marktprijs lager ligt. Het is echter lastig om een bepaalde prijs te kiezen aangezien er geen onderbouwing voor te vinden is in recentere marktprijzen. Elke bedrag lager dan (10)(2b) euro zal dus een willekeurig bedrag zijn. Deze willekeurigheid zonder objectieve onderbouwing heeft tot risico dat houders waarvan de dieren geruimd zijn bezwaar zullen maken tegen de waardevaststelling en dit voor de rechter zullen willen aanvechten. De (10)(2b) euro is gezien de huidige marktsituatie mogelijk een relatief hoog bedrag maar gerelateerd aan de situatie van een aantal jaar terug en de kostprijs (10)(2b) juist relatief laag.

- Gezien deze overwegingen is het advies de waardetabel te baseren op (10)(2b) euro als marktprijs voor nertsenpels.

Mogelijkheid tot perverse prikkel door ruimingsvergoeding

Het zou kunnen zijn dat er houders zijn die er bedrijfseconomisch slecht voor staan en op basis van de verwachting dat de markt voor nertsenpels slechts blijft economisch gezien liever hun dieren laten ruimen. Een gevolg zou kunnen zijn dat houders proberen hun nertsen te besmetten met Covid-19. Daar staat tegenover dat de ruimingsvergoeding onder kostprijs is en de vergoeding voor een nerts is lager dan de meest recente gemiddelde opbrengst van een pels.

Dieren moedwillig besmetten zou echt een wanhoopsdaad zijn en inschatting is dat de kans klein is dat in de praktijk ook zal gaan gebeuren. Om dit eventuele risico te beperken is vooral de stoppersregeling van belang. Aanvullend geld dat een houder die zijn dieren bewust besmet geen tegemoetkoming in de schade voor het ruimen krijgt. Dit is in de praktijk echter lastig aan te tonen. Tot slot geldt dat organiseren dat het bedrijf besmet wordt ook praktische problemen voor de houder met zich mee zal brengen.